

Kontoplan för kommuner och samkommuner

Bilaga 4. Registrering av försäkringsersättningar

Version:

Publicerad:

Giltighetstid: tills vidare

Alternativa metoder för bokföring av försäkringsersättningar

Hur försäkringsersättningar hanteras i bokföringen beror på hurdana utgifter ersättningen täcker.

1. Ersättning för utgift till följd av skadehändelse

Försäkringsersättningen är en utgiftsöverföring då den täcker en utgift som kan specificeras och följer av en skadehändelse. Till sådana utgifter hör reparationsutgifter för iståndsättning av egendom, skadestånd som ska betalas samt övriga utgifter med kort verkningstid som upptas i resultaträkningen. Utgiftsöverföringen bokförs på kreditsidan på samma utgiftskonto som de utgifter som härrör från skadehändelsen har bokförts. Det återstående saldot på utgiftskontot är differensen mellan utgifterna och försäkringsersättningen, med andra ord självriskan.

Eftersom kostnadseffekten av försäkringsersättningen är endast självriskens belopp, är det sällan fråga om en post som ska upptas bland extraordinära utgifter. Ett undantag kan vara en situation där kommunen har en skadefond och självriskan i försäkringen är exceptionellt hög.

2. Inlösen av egendom

Om försäkringsersättningen avser att lösa in egendomen till försäkringsbolaget, ska ersättningen bokföras på samma sätt som överlåtelse av egendom. Den förstörda egendomens bokföringsvärde dras av från balanskontot, den erhållna försäkringsersättningen tas upp på kassakontot eller som fordran och differensen mellan dessa är antingen överlåtelsevinst eller överlåtelseförlust. Oftast uppkommer en överlåtelseförlust i form av självriskan för skadehändelsen. Om avskrivningstiden för egendomen är kort och det värde som använts som ersättningsgrund är högre än bokföringsvärdet är det möjligt att transaktionen ger en överlåtelsevinst.

3. Avbrottsersättningar

Om försäkringsersättningen används för att täcka sådana allmänna utgifter för olägenhet eller avbrott i verksamheten som inte kan specificeras, ska försäkringsersättningen bokföras som inkomst. Eftersom de extra utgifterna för ordinarie verksamheten tas upp under olika grupper bland omkostnaderna ska den erhållna ersättningen upptas bland övriga verksamhetsinkomster. Om utgifterna kan identifieras så att de kan upptas bland extraordinarie utgifter ska ersättningen hanteras som en utkomstöverföring enligt punkt 1.

Övriga synpunkter

Utgifterna för en skadehändelse berättigar i regel till momsåterbäring eller momsavdrag vilka ska bokföras på sina respektive konton med momskod. Försäkringsersättningen är en skattefri post och den ska bokföras antingen utan momskod eller med momskoden för den skattefria verksamheten.

Den erhållna försäkringsersättningen är oftast inte en finansieringsandel för en investering, eftersom ersättningen används för att täcka sådana utgifter för förstörd egendom eller iståndsättning av egendom som upptas i resultaträkningen. Om försäkringsersättningen täcker utgifterna för en ny långfristig tillgång, ska ersättningen bokföras som en finansieringsandel i investeringen. Detta förutsätter dock att kommunen inte själv har kunna besluta om anskaffningen av den långfristiga tillgången.

Upplösning av en eventuell skadefond är möjlig under räkenskapsperioden endast till den del som ingen försäkringsersättning har erhållits eller ersättningen inte räcker till för att täcka utgifterna för skadehändelsen.

Om exakt uppgift om beloppet på försäkringsersättningen saknas ska den uppskattade ersättningen bokföras enligt försiktighetsprincipen för den räkenskapsperiod när den utgift som ska ersättas uppkommer. Justering av uppskattningen enligt det slutliga beloppet görs som en korrigering av utgiftsöverföring eller inkomst.